

Lasten- ja nuorisopsykiatrian ja lastensuojelun yhteistyötapaaminen 29.11.2023

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus-hanke
Petta Porko

SyTy

- Lastensuojelun systemisen toimintamallin pilotointi, THL (LAPE-ohjelma)
- Etelä-Pohjanmaalla lastensuojelun systemistä toimintamallia koulutettu vuodesta 2017 lähtien
- 2022 painopiste koulutuksissa entistä enemmän lastensuojelusta kohti monialaista perheellisten kanssa työskentelevien kouluttamista → systeminen ja suhdeperustainen työskentely ja ajattelu
 - EP:n kouluttajaresurssi lisääntynyt: 2021 yksi THL:n kouluttama SyTy-kouluttaja 2021 (MONNI-hanke) ja 2022 kolme THL:n kouluttamaa SyTy-kouluttajaa (TSK-hanke)

SyTy

- Vuosittain toteutuvat 6pv:n SyTy-peruskoulutukset avoimia si-so-te ammattilaisille → oppilashuollon & terveydenhuollon osallistujien osuus lisääntyy
 - Systeeminen ajattelu vahvistaa monialaisen työn yhteistoiminnallisuutta, asiakaslähtöisyyttä, osallisuutta ja dialogisuutta.
 - Koulutus vahvistaa kohtaavan suhdeperustaisen työskentelyn taitoja ja syventää verkostotyön osaamista.
- Räätelöidyt koulutukset 2023 TSK: hva:n lastensuojeluyksiköiden vakituinen henkilöstö & perhehoidon tiimi
 - Perhetyön koulutus- ja kehittämiskokonaisuus (ml. Yhteiset työpajat sosiaalityön kanssa) 2023-2024
- SyTy-kahvit avoimia kaikille hva:n työntekijöille → jatkuu 02/2024 (noin 6 vkon välein)

Lastensuojelun asiantuntijaryhmä HYVAEPiia

- Lastensuojelulain 14§ mukainen asiantuntijaryhmä HYVAEPiia toimii lastensuojelun sosiaalityön tukena kompleksissa lastensuojelun toteuttamista koskevissa kysymyksissä 11/2021 alkaen.
- Vakituinen edustus lasten-, nuoriso- ja aikuispsykiatriasta, perheneuvolan psykologeista, lastensuojelun asiantuntijoista sekä lakimies ja kehittämisasiantuntija OT-keskushankkeesta. Vakituisten jäsenten lisäksi asiantuntijaryhmään kutsutaan tarvittaessa muita asiantuntijoita.
- Esitietolomake, kirjallinen yhteenveto.
- Reflektointi, systeeminen hypoteesityöskentely
 - Dialoginen työskentelykulttuuri, moniäänisyys, ei vaadetta yhdenmielisyyteen, jatkosuunnitelma
- Kokoontuu kerran kuukaudessa (3h) etäyhteyksin, käsiteltävänä 1-4 asiakasasia.
- Lähtökohtaisesti asiakas osallistuu asiantuntijaryhmän konsultaatioon, kun se on mahdollista ja lapsen edun mukaista.

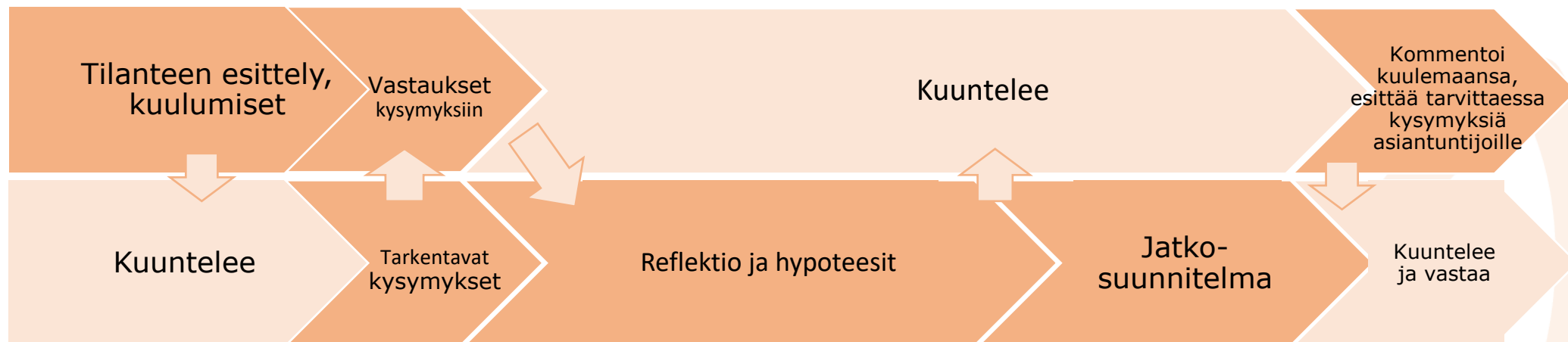

Lastensuojelun asiantuntijaryhmä

- Hypoteesityöskentely

Koordinaattori:
huolehtii rakenteesta,
toimii puheenjohtajana ja
kirjaa

Sisäkehä: lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä, työpari + lapsi ja/tai vanhemmat
sekä mahdollisesti yhteistyötaho/t

Ulkokehä: asiantuntijaryhmän jäsenet
+ mahdollisesti kutsutut asiantuntijat

Reflektio , esim:
Mitä tunteita kuulin
esittelyssä?
Mitä tunsin
kuunnelllessani esittelyä?
Mikä kuulemassani
resonoi minussa?

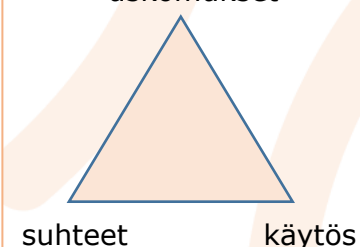
Hypoteesi =
perusteltu oletamus
siitä, mitä havaittavan
toiminnan taustalla
voi olla. Hypoteesi on
näkökulma, ei totuus.

Hypoteesi on systeeminen kun
siinä on mukana ainakin kaksi
kolmion kärkeä.

Hypoteesi sisältää pohdintaa
esim. siitä

- miten jonkun
perheenjäsenen
uskomukset vaikuttavat
käytökseen
- miten jonkun uskomukset
vaikuttavat suhteisiin jne.

uskomukset

Lastensuojelun asiantuntijaryhmän arviointi

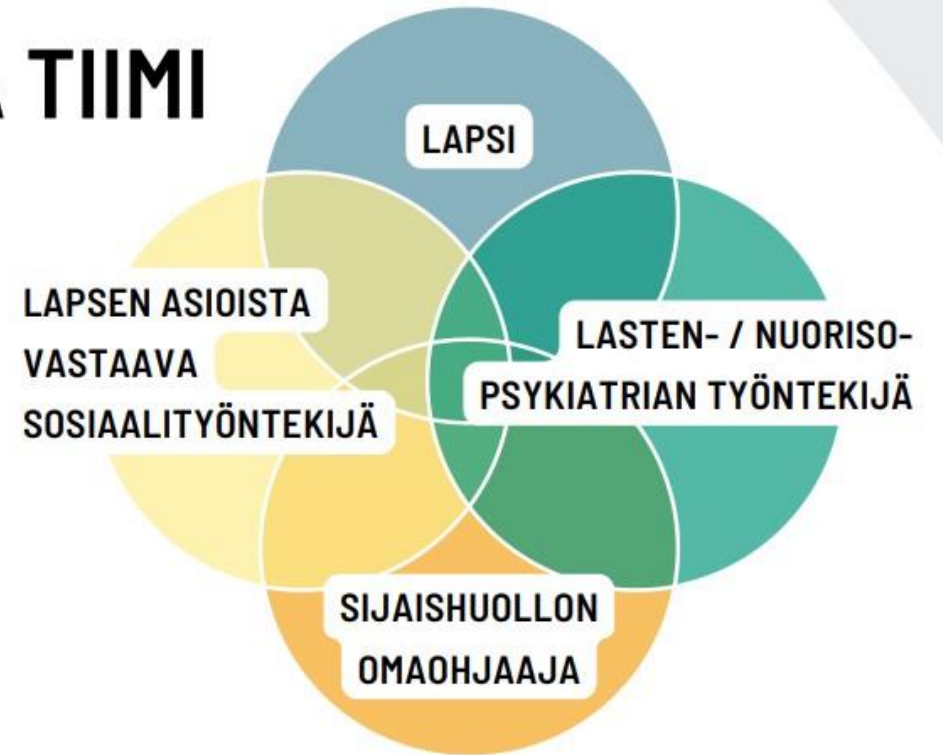
- Artikkelikeli *Systemisesti toimiva lastensuojelun asiantuntijaryhmä sosiaalityöntekijöiden kokemana* Porko & Romppainen 2022 ([THL työpaperi 52/2022 Kohti monitoimijaista lastensuojelua hyvinvointialueilla](#))
- Webropolpalaute 2023 (N33)
 - Yhteistyö ja kohdatuksi tulo ka. 4,4
 - Käsitellyt asiat ka. 4,7
 - Asiantuntijaryhmän toimintatapa ka. 4,7
 - Yleinen arvio asiantuntijaryhmän toiminnasta ka. 4,5

Lapsi aktiivisena toimijana tiimissä

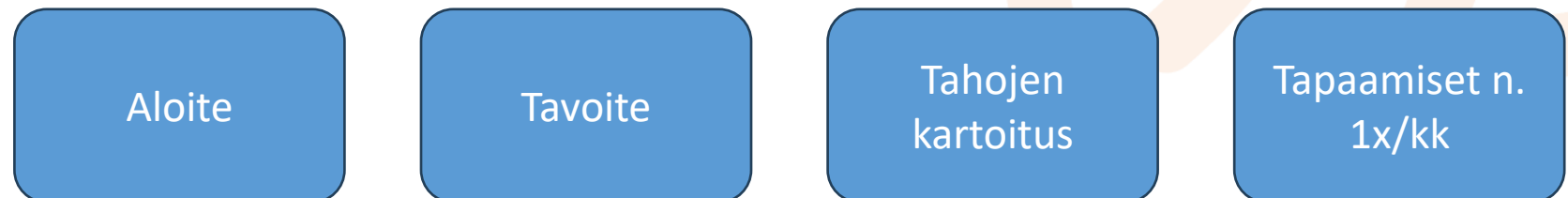
Lapsen OMA TIIMI oman elämän osallisuuden ja kuormituksen vähentämisen keinona.

- Täysin vapaaehtoinen
- Lapsen valitsemaa tavoitetta kohti kulkeva
- Kokoaa vaikuttavat tahot yhteen
- Vahvistaa suhteita, tunnistaa voimavarat
- Luo luottamusta, selkeyttää vastuujakoa ja keventää kuormaa

OMA TIIMI

Suostumus, turvallisuus, lapsilähtöisyys, uteliaisuus, toiveikkuus

Kokemusasiantuntijoiden näkökulma

”En mä tiennyt yhtään mistä puhutaan ja mitä ollaan päätetty. Koitin aina kovin kysellä, että ’hei mistä on kyse ja mitä nyt tapahtuu’, mut aina mulle vaa vastattiin et ’ohjaaja käy sun kanssa sit jälkeen päin läpi’. Et ei siinä moniammatillisessa ympäristössä oikeen pystynykkään sit tuomaan esiin sitä omaa asemaa tai muuta”.

(Jenna Kaurala, Lastensuojelun ja psykiatrian moniammatillinen yhteistyö kokemusasiantuntijoiden näkökulmasta, 2021)

- Tutkimuksessa kokemukset moniammatillisesta yhteistyöstä olivat hyvin negatiivisia ja yhteistyö eri toimijoiden välillä nähtiin suppeana sekä haasteellisena.
- Moniammatillinen yhteistyö kuvautui aineistossa sekavana, jäsentymättömänä ja epäsäännöllisenä.

OMA TIIMI työskentelyllä on mm.:

- estetty sijaishuoltopaikan muutos ja pohditaan mahdollisuutta huostaanoton purkuun
- lapsen toimijuus ja usko omaan kyvykkyytensä on voimistunut
- suhde omaan sosiaalityöntekijään on vahvistunut; lapsi ja lapsen vanhempi kuvaavat suhteen parantuneen (tai syventyneen) sosiaalityöntekijään
- luottamus lapsen ja aikuisten välillä on vahvistunut
- lapsella selkeytynyt käsitys, kuka hoitaa hänen asioitaan
- lapsen asioissa päästy huikeita askeleita eteenpäin tehokkaan ja vaikuttavan yhteistyön avulla
- selkeytetty työnjakoa eri toimijoiden kesken
- sanoitus omasta työstä on synnyttänyt ymmärrystä ja kunnioitusta toisen toimijan työtä kohtaan
- toisen työ ja reunaehdot tulevat tutuksi sekä eri toimijoille - myös lapselle
- päällekkäinen työ on vähentynyt
- uusi työntekijä pääsee nopeammin tutustumaan lapsen elämän kokonaisuuteen
- yhteistyöhön rakentunut yhteinen malli, jossa mennään systemaattisesti eteenpäin
- tietojen jakaminen helpottunut
- on kyetty reagoimaan nopeasti ja joustavasti lapsen kysymyksiin ja tilanteisiin.

OMA TIIMIIn oheismateriaali

- Videot:
 - [OMA TIIMI](#)
 - [3X10D](#)
 - [OMA TIIMI: ammattilaisten ääni](#)
 - [OMA TIIMI: nuorten ääni](#)
- [Käsikirja](#)
- [Innokylä](#)
- Lomakkeet: [Turvallisemman tilan periaatteet](#) ja [OMA TIIMIIn tapaamisen kulku lapsen lomake](#)
- Julkaisut:
 - Lukkarila Johanna & Kangasluoma Terhi (2022) Lapsen oma tiimi monialaisen yhteistyön ja lapsen osallisuuden vahvistajana teoksessa: [Kohti monialaista lastensuojelua hyvinvointialueilla. THL:n Työpaperi 52/2022](#)
 - [Nummela Maria 5.2.2023 Epätrendikäs pilotti](#) (laakarilehti.fi)
 - [Lukkarila Johanna 25.5.2023 Jokaisella lapsella tulisi olla OMA TIIMI!](#)
 - [Nortamo Fanny 7.6.2023 OMA TIIMI nuoren näkökulmasta \(blogi\)](#)

